

Junačko prodiranje naših četa u Italiju.

Austro-ugarski ratni izvještaj.

Beč, 23. svibnja (D. u.) Službeno se javlja:

Rusko i jugoistočno bojište.

Položaj je nepromijenjen.

Talijansko bojište.

Naše čete napreduju i na obim strana doline Sugana. Neprijatelj je biježet ostavio Borgo. Bogat je pljen pac u naše ruke. Građački vojni zbor prešao je granicu te proganja poraženog neprijatelja. Talijanska utvrda Monta Verena nalazi se već u našem posjedu. U dolini Brand je teknu napadaju neprijateljske položaje kod Chiese. Broj od 15. tek dalje zaplijenjenih topova porasao je na 188. Naša su ljetala bacila mnogo bomba na željezničku prugu Sandona di Piave-Portogruaro.

Zanjenik poglavice generalnog stožera pl. Hauer, potpisnik.

Njemački ratni izvještaj.

Berlin, 23. svibnja. (D. u.) Iz velikog se glavnog stanja službenojavlja:

Zapadno bojište.

Engleske su navele na jugozapadu od Greenwich-en-Gohelle i u okolini Roerlicourta bile suzbijene. U području rijeke Moze je bila bojna djelatnost vrlo življana uslijed opsežnih neprijateljskih protunavalama. Lijevi smo od rijeke, na jugu od sume Camard, zauzeli francuski čardak. Izjavili su se neprijateljski napadi na istoku od vrha 304 i na južnom obronku Mort-Homma. Na desnoj je obali rijeke došlo do žestokih pješadijskih borbi. Uslijedjek je toposkove priprave su mogli prodrijeti Francuzi u naše najprednje položaje; ali svojim smrtnim protunavalama opet suzbili na kriju napadnutog odsjeka. Na jugu od sebe i od nekadašnje tvrdje Donaumont, koja je nastalom ostalo čvrsto u našim rukama, nijesu se bojevi još zaključili.

Sjeverozapadno od tvrdje Vaux osvojili smo natrag zaglavak sapa (rova), što je bio prekucer privremeno dospijao u neprijateljske ruke. Razorili smo lagumanjem prvi i drugu francusku liniju na uzvisini Combres i to u znatnijem opsegu.

Izjavili su se neprijateljske navele na Moškins vrhovima jugoistočno od Verduna.

Ističući i balkansko bojište.

Nema ništa nova.

Vrhovno vojno redstvo.

Turski ratni izvještaj.

Carigrad, 23. svibnja. (D. u.) Glavni stan javlja:

Prava prilikama stvorenenim novim položajem, što je nastalo uslijed osvojenja Kut-el-Amare, povučili smo nešto pred 3 danima cete, koje se nalaze na desnoj obali rijeke Tigris.

19. se je svibnja pojavilo 8 neprijateljskih ljetala u okolini Dardanelia, koje su bacila bez uspjeha 70 bombe. Turski je pomorsko ljetalo bacilo 9 bomba na neprijateljski ljetaliste na otoku Imbros. Opazilo se je da su imale lijepe uspjeha. Na uzvrat je neprijatelj opstreljivao Elarin napala je skupina turskih ljetala u noći po 20. svibnja Porto Said te je izbacila veliki broj bomba na tamošnje brodove i vojničke postojanke. Uslijed bomba je nastalo veliki požara. Uza sve žestoko opstreljivanje vrata su sva ljetala neotešćena.

BRZOJAVI.

Rat.

Austro-Ugarska.

Trst na godišnjicu talijanskog navještenja rata.

Trst, 23. (D. u.) Godišnjica talijanskog navještenja rata bila je proslavljena svečanom službom božjom. Odaslanstvo je tršćanskog gradjan-

stva, kao što i u tršćanskog Istravackog svijeta, pošlo namjesniku, da mu podstane izjavu svoje odanosti prama caru.

Grad su i luka bogato iskićeni zastavama. Medju putuštvom vlasta svečano rasploženje, koje je još veće radi vijesti o trijekim pobedama. Sve su novine donijele odusevnje članke pune patriotske, te ističu nepokolebljivo vrijeme i odanost grada Trsta i čitavog Primorja prama carevici.

Nagodbene rasprave.

Beč, 23. "Fremdenblatt"java: U nastavku vijećanja o uređenju gospodarstvenih pitanja Austrije i Ugarske od države su se u petak i subotu tri jedinice, kod kojih sudjelovala oba ministra predsjednika, austrijski i ugarski strukovni ministar i strukovni izvještajnik. Vijećanja će biti ove sedmice nastavljena, i to po svrhi proljeća u Budimpešti. Ministar se je trogivine barun Harkany povratio u nedjelju ujutro u Budimpeštu. Ugarski je ministar predsjednik grof Tisza, ministar financa Dr. pl. Telesky kao i ministar predsjednik barun Ghiliani provedi nedjelju još u Beče te su imali još različiti vijećanja gledi resornih prilika, našlo su se djełomice popodne a djełomice uveće vratiли u Budimpeštu.

Njemačka.

Porezovni kompromis.

Berlin, 23. Porezovi je kompromis sad komično dovršen između vlade i zadnjomnika ne-socijalno-demokratskih stranaka u obliku odborima rajštava, kojim je bilo povjereno vjećanje o novim državnim porezima. Za oltore ugovorenim zajedničkim prijedlozi za nove poreze već su složeni.

Važne promjene u njemačkom državnom ministarstvu.

Berlin, 23. Car je podijelio podpredsjedniku državnog ministarstva i državnom tajniku unutrašnjih poslova Delbrücku zahtrean odjut od njegovih službi, te ga je odlikovan redom "Crnoga orla". Imenovan je državni ministar i tajnika državne riznice Helterha državnim tajnikom za unutrašnje poslove, te mu povjerio opće zastupstvo državnog kancelara.

Imenovan je državni tajnik u Alaciju i Lorenu grofa Rödrena državnim tajnikom ureda državnih riznica. Kralj je imenovan državnog ministra Breitenbacha za podpredsjednika državnog ministarstva.

Car je upravo Delbrücku ručno pismo, u kojemu mu krajem najtopljija hvalu na odanoj i požrtvovnoj vjernosti, kojom je budi u miru, budi u ratu stavlja u službu domovine svoju vanrednu sposobnost.

Savezni je vijeće opnovištačilo državne kancelere da istaru novi rati za prehranu u vrijeme rata će biti njemu neoprednost podvrta. Predsjednik će obe oblasti primili pravo, da raspolaže sivočnim sredstvima što se nalaze u njemadžem omstvu, svim surovinama, što su potrebite da epikum su zivčnim sredstvima i svakim kemijskom. To njegovo pravo raspolažanja otkrije je i uređenje prometa, izlazbe, uvoza, izvoza i prevoza, kao što i odmjerjene cijene. Predsjednik smije da u slobom stanje uđe, dijeli bez drugih maliča zemaljski oblastima. Za predsjednika ureda za prehranu u vrijeme rata bio je imenovan Batočki vrhovni predsjednik istočne Pruske.

Balkan.

Pod zaštitom engleskih ratnih brodova.

A tenua, 16. (zakasnijelo) Uspjeli od četa četverosvih organizovanih razbojnicičkih čela, koje su se pojavele na maloaziskoj obali, potaknule su Engleze, kako za Mitilene javljaju, da ih pruže na uporabu ponosnu svoju mornaricu. Sakupili su se u bojnom redu, nasuprot Mitilenu pred maloaziskom obalom, i započeli zrestko bombardovanje, tako da su sa svih otoka stigle vježbi o novodavanu velikom iskrejanju četa. Nato su iskrivali 150 maloaziskih ljevogica, koji su bili do zabilježi mornarici. Oni su počeli razbojnicički napadajući po oblici pod zaštitom teških brodskih topova i vratili se nastavljaju ovonjima i ovcama na svoje loje, nato je engleska mornarica otplovila.

Zapovjednik je francuskih četa u nedavno za-povjednutoj tvrđavi Dova Tepe zahtreao od bližini prostoale grčke pukovnije, da se udalj, prema kojim bi prigodom godišnjice talijanskog navještenja rata imalo javno govoriti den 24. svibnja više ministara. Bilo je zaključeno, da se prijama onda bojeva.

Svakovrsne pisarničke potrepštine za ured, štorgove i privatnike dobiva se u papirnici Jos. Krmpotić u Puli.

Novinstvo četverosvje nastoji u posljednje vrijeme da prikaze bugarsko-njemačke bojne sile silno nezadima, da klonilom duhovima prikaze uspjeh na svu stitu navještavajući napadaju Engleza, Francuze i Srba, za koji očekuju i egipatske čete, kao bezuvjetno sjegornim.

Grečki je vlad u njezino pitanje gledi zapljene posiljke od 160 strujeva pušaka u Gibraltar u entoru odgovorila da predlaže, neka se te strojne puške stave na raspolaženje srpskoj vojsci. Grečki je da će ove isplati u gotovini nove, a iz svršetku rata povrati.

Prikupljak grčkih željeznica na Europu.

A m s t e r d a m, 21. Atenski izvještaj list "Times" javlja da će nova željeznicu, koja spaja Larisu sa Solonom, biti u nedjelju službeno otvorene po ministru Railusu.

Rumunske štampe o talijanskom porazu.

B u k a r e s t, 23. (D. u.) "Politique" ističe, kako su bili Talijani prisiljeni na defenzivu austro-ugarskom navalnom i kako je to prouzročilo u njima najveće izbjeglje. Usprug austrougarskih četa nadmašuje sva se do sad izvođljivo moglo. Čete su nadivljive Karlo Franja Josipa prenijele već pobijedu na talijansko zemljinje, te su time otvorile veliko zjalo na liniji talijanskih utrada.

Ententa.

Povratak velikog kneza Nikolajevića.

K o p e n h a g e n, 23. Iz Petrogradova javljuje: Imenovan je velikog kneza Nikolaja za vrhovno vojno zapovjednika imati za posljedec dalekostrane promjene u ruskom generalitetu. Veliki knez namjerava sva generale, koji su se iz njegovog prvog svršetka sa časli pokazali njegovim neprijateljima, opozari u nadomestiti ih drugim, njemu sključaj zapovjednicima. Kao prva žrtva imao bi da padne Kupratkin, a njegovim nadomestnikom imenovan general Ruski.

Rusija i Italija.

L u g a n o, 21. Petrogradski dopisnik tuniske "Stampa" javlja o rastojcu ruskoj zvijozdi proti Italiji. Petrogradske i moskovske novine i politički krugovi, govore u Italiji povrgljivo te joj predviđaju apatiju obziranu na srpske, jadranske zahtjeve. Govor ministarskog predsjednika Vivianija, pobuduje veliko zanimljivanje, jer ističe zadržavajuće gospodarske i vojničke interese Rusije, Engleske i Franuske. Italije nije uopće ni spomenuto.

Grey poslanstvu ruske dume.

L o n d o n, 21. Prilikom banketa u počast ruskih parlamentara u Mansion House reko je Grey u jednom nadzvaciću na gostove, da srećni vjeći o nejedinstvu saveznika u svojim ciljevima, kruši sijaju neslogu medju saveznicima. To nikako ne odgovara istini. Zajednička pogibao, zajednička stvar u zajednički napor, neće će kod postavljene mirovnim uvjetima upravo tako složno, kao što su nasili kod provadnje boja. Ako nastupi dan, smatraci ćemo samo po sebi razumljivim, da moraju posebni interes Rusije i drugih saveznika tako bliznji i u punu oprežnost biti uvežti u obziv i u dovoljenju, kdo će naći vlastiti interes. Nadam se da su mi risti prijatelji mogli vlastitim očima osjetiti: da bacamo u boji sve, što su mi zemljom prijedojeno: ljudje, brodove, novac i materijal.

Za vrijeme našega posjeta, nastavio je Grey, riješio je parlamentaristu nešto, što mi zovemo vojnički zakon. Za naše je neprijatelje možda to mala sivar, ali za nas, sa našim tako različitim horizontom je to zbilja velika stvar, jer se kosi sa našim prijateljim tradicijama i idejama*.

Neki engleski zajam.

L o n d o n, 23. (D. u.) Parlamentarna korespondencija javlja, da će vlasta zahtreći od parlamenta danjim krediti od 300 milijuna sterlinga za vojsku i mornaricu i u druge svrhe, koje su naši stalec ratnog stanja.

Talijanski ministri re će držati govoru prijedlog proslive godišnjice navještajna

1916.

L u g a n o, 22. U sobotu se je održavalo talijansko ministarsko vijeće, koje je trajalo tri dana. Prema listu "Secolo" vježbali su ministri o tome, da kojim bi prigodom godišnjice talijanskog navještajna rata imalo javno govoriti den 24. svibnja više ministara. Bilo je zaključeno, da se prijama

zaključak ukine, pošto da sada nije zgodna za držanje govoru. Osim toga nije uputno, da bi se sada ministri udaljavali iz Rima. Ministar Barzillai ne će dačekovati u Turinu, a ni ministri Orlando i Martini ne će se pozvati mnogobrojnim pozivima na spomen-skupštine. Prema listu "Corriere della Sera" bavio se ministarsko vijeće i međunarodnim položajem.

L u g a n o, 22. Talijanska vlada pokusa sve i sva, da uz potporu nekih listova, da umiri duhove da pridogram navještaj godišnjice rata prodruju namjeravane svečanosti nesmetano i mirno uza ne povoljnje vještice o napredovanju i usjedinjima austro-ugarskih četa. Medutim stoji već na programu za prvi za danas sazvanom kongres intervencionista u Milanu čitav niz zakazanih govor i priličan broj govornika, koji su u ostalom opreza radi svoje izvede već u novinama priopćili bili, no broj sazvanceva kada će biti veoma malen.

Kongresno glasilo "Popolo d'Italia" traži stoga, da budu oni intervencioniste, koji služe u vojsci, bili od toga oprošteni, kako bi bolje osjećali sve učinjene neutralnosti i prijateljstva mira na građansku krugove, koji zele mir i uz samotnu cijenu i u zuludnost svih dosadašnjih žrtava.

Javnom se nastupanju za gibanje mira prati u ostalom još uvjek i cenzura, koja današnji list "Avanti" opet većim dijelom uguruje, premda je prosle sedmice u glavnom slobodnje propagirala vještice o ratu, ravnjenja i izjavljena nastojanja.

Napadaj na talijanskog poslanika u Abesiniji.

R i m, 22. Dne 17. svibnja u noći palo je u Addis-Abeba više puščanih hitaca proti prizorima i vratima sobe talijanskog poslanika. Napadači su utekli, a proganjali su ih askari od poslanstva, te je između njih doslo do puškarjanja. Lig Jeassu zaputio se je pod osobnim vodstvom predsjednika i članom poslaniku u talijansko poslanstvo te izjavio članom svoje sazvajanje radi napada, kod česa je potvrdio svoje simpatije za Italiju.

(Addis-Abeba je prijašnji glavni grad Abesinije, a leži u južnom Soa, O. ur.)

Amerika.

Američka odluka pogledom na Appam.

A m s t e r d a m, 22. "Times" javljuje iz New-Yorka: Od američkog državnog departementa sastavljena nota, što je ž. ozjuki, t. g. bila predata njemačkom poslaniku grofu Bernstorffu, veli, da Njemačka nema prava zahtijevati od Amerike trajnog gospodarstva američke luke, prava engleskom parobrodu "Appam", koji bijače zaplijenjen od "Mōwe" te se otada nalazi u luci Nor. Joli eksekutuji na odluku američke vlade. U noti se kaže, da se prama članku 19. medju Americom i Pruskom god. 1799 sklopljenog ugovora, mogu osjetljivima "Appama" dati samo obične povlastice. Brod ratujede države može unjeti u neutralni akcici samo u mzdži, radi nanešenih steta ili rati posmatravajućeg ugledne te je mora ostati čim su odstranjeni navedeni uzroci njegovog boravka. Sudbeni dvor mora na temelju američkog zakona oducići o sudbini parobroda. Državni departement odluči i željiti grota Bernstorffu, neka se posada "Appama" intenzivni i to s razloga, što se je ona protivila zaplijenjeni brodu. Ni vojni, koji su se natazali medju putnicima niti mogli biti internirani; oni su se već vrallili u Englesku.

Amerikančke čete ostavljaju Mehiku.

N e w-Y o r k, 20. Osam slobota je američkih konjanika prispoljilo iz Mehika u Columbus u Novom Mehiku (Združene države). Oni su prvi, koji su bili povrati iz poslanja kaznene ekspedicije prije devet sedmica.

Neutralne države.

Svedska štampa o godišnjici talijanskog zarađenja.

K o p e n h a g e n, 23. (D. u.) Pod naslovom "Koloni časovi za Italiju" piše list "Ekstrablaedit": Slađajno, da se slavi u čitavoj Italiji godišnjica zarađenja s Austro-Ugarskom, te će učili posljednji dogodjaju na južnotalijanskoj fronti gorskih kapljica u njihovu času radosti. Čini se da Talijani nijesu u stanju da obustave napredovanje austro-ugarskih četa. Talijanska štampa ne prestaje svojim dijelom umirujući.

Alandski otočiiza rata.

London, 20. List „Daily Telegraph“javlja, da su englesko-francuski predložili, na koje je Rusija pristala, da će biti utvrde na Alandskom otočju iz rata unistene, umrile bojazni u Švedskoj. Ne posredujući bi posledici toga bilo ukinute ograničenje kod izvoza švedskog papira.

Ovili je dana javio list „Echo de Paris“, o je četverosvezu pružili Švedskoj javstvo za to, da će biti rute utvrde na Alandskom otočju poslike rata uklonjene. U čemu se sastoji to javstvo, nije bilo rečeno, no pitanje je, da li je time doista uklonjena sva bojazna u Švedskoj.

Razni brzovaji.

London, 23. (D. u.) Uslijed smanjene djelatnosti njemačkih podmornica osiguravajuća su drustva kod Lloyda za mnogo snižila osigurajucijske nagrade.

Neprijateljski ratni izvještaji.**Rusija.**

Petrograd, 20. Službeni izvještaj od 19. svibnja:

Kod Metzendorfa smo usutili neprijateljsku topinstvu. Naša je vatrica proučrula oklopiziju u neprijateljskim baterijama. Sjeveroistočno od Krema pronašli su naši pioniri neprijateljski la-gunski rov, te su ga odmah podigli u zrak. Neprijatelj je prestravljen pobegao istraši našima čitavu zaližinu mina. Neprijateljski pokusaji, da opet osvoje izgubljeni rov, bili su osjećajući s ručnim granatama.

Sjeverno od Toporova naskočile su naše opodnje jak neprrijateljska odijeljenja. Unistile su zemlji neprijateljskih ograda i odijeljenja.

Francuska.

Paris, 21. Službeni izvještaj od 20. svibnja u sada popodne:

U Belgiji kušala su neprijateljska odijeljenja da prediju Yferski kanal između Steenastraeta i Hetsasa, ali su bila suzdržana našom topovskom i puščenom vatrom. U Sampanji su poduzeli Frančevi jake navale s plinovima protiv naše fronte od cesta, koja vodi iz St. Hilaire u Soubiran do cesta, koja ide iz Souainu u Somme Py. Svojom smrznjom vatrom suzdržali neprijateljsku navalu, koja se nije mogla da razvije kako je to bilo pripravljeno. Na zapadu od Moze bilo je po noći snužnog opstreljivanja na naše položaje od sume Avocourt do Mort-Homma. Do pjesadijskih navalija došlo. U Vozgezima se je izjavljalo iznenadni napadaj profil mulenih naših postojanka kod Liragea.

Juter je oborio podporučnik Navare svoje 11. njemačko ljetalo, koje je palo u naše redove kod Chantocera, gdje su bila zarobljena obe njegova letjelica. Istog je dana podporučnik Nungesser napao drugo njemačko ljetalo, koje se rasmrskalo u sunči Forges. To je već peto neprijateljsko ljetalo sto ga je taj ljetalački časnik strusio. Strovala su se još druga 3 njemačka ljetala a pogodjena su ih naše strojne puške, te su pala okomit u njihove redove.

Njemački je letjelac bacio nosač više bomba na Dunkerque i Bergues. U Dunkerque je bila ubijena jedna ženska, a 37 je osoba ranjena. Iz Berguesa se javila o petoro mrtvih i 111 ranjenih. Za osvitu očim je napala francuska skupina neprijateljske tabore u Wyfvegeu, Zarrenu i Handzaem, a belgijska je skupino bombardovala njemačko ljetalo u Ghisselsteu. Njaveći je dio bomba pogodio u cilj.

U 11 sati popodne: Sjeverozapadno od Roje bombardovalo je naše topstvo zvezana skladista, gdje je bukvalno odmalo više pošara. Sjeverno od Soissons je rasjerala naša vatrica dva jaka njemačka izvidnička odijeljenja.

U Sampanji nam je uspijelo iznenadnom navalom, na sjeverozapadu od Ville-sur-Tourbe, da prodremo u njemačke redove i da pročistimo neprijateljske redove. Sva smo posadu ili poluti ili zarobili. Na ljevoj su obali Moze poduzeli Nijemci kroz popodne po izvanredno jeku topovskoj pripravi zamašni napadaj protiv Elatove fronte kod Mort-Homma. Na rezu istočno od Mort-Homma suzibili smo zivahnom protulavom neprijatelja, koji je bio već za čas stupio u naše prve redove. Neprijatelj je pretrpio teške gubitke. U rezu na zapadu od Mort-Homma i na njegovim sjevernim obroncima je uspijelo Nijemcima, da čitave vrste uzdužnih navala, koje je neprijatelj poradi žestoke naše zaporne i puščane varpe skupu platio, da prodru pod već u nekoliko djejstvu naših drugih redova, bila su zahtvačena pod snizom vatru naših topova. Neprijatelj je pobegao u neretu, ostavivši mnogo mrtvih na bojištu.

Kod Avocourta i kod vrha 304 bila je topovska djelatnost jošter kroz čitave dan i vrlo živa. Na desnoj obali Moze i u Woervu ispredana topovska paljba. Naš je top ukrenuo na automobilu pogodio kod Verlusa neprijateljsko ljetalo.

Belgia.

Paris, 21. Umjetna topovska djelatnost na neprijateljskoj strani, osobito kod Dixmuida. Za osvetlu što su neprijateljska ljetala bacala bombe na naše tabore, napali su nasi letjelići s bombama uzelista njemačkih ljetala

Domaće Vijesti.

Prosvjeda godišnjice talijanskog izvježbenjera u Puli. Godišnjica talijanskog izvježbenjera u Puli. Godišnjica talijanskog izvježbenjera bila je na dostojan način proslavljena također u Puli. Već vesele vijesti, koje nisu dolaze dnevno sa talijanskog bojišta, pripravile su putančno na veliku slavlje: Sve kuce u gradu bile su okiđene barjamima. Morarničina je glazba prošla gradom dovevana, sudači su ugradili klicanjem gradjanstva.

Dražbeni sudbeni dvorana. (Via Arena br. 2.) U sruši u 3 i pol sati posla, obdržavat će se dražba jednog para nausnika sa draguljima, zlatni lanac sa privjesom i zlatni prsten.

Razne Vijesti.

Ne govorite svušivo! Pod ovim naslovom ovršće se česti lik „Venkov“, sto izlazi u Pragu, na pisanje engleskih i njemačkih novina, koje odvraćaju narod od kojekako krikliwanja u ovo doba, jer je svuda napereono dosta ušija, koje hvataju svaku pojedinu riječ, na javnim scenama, u željeljima, ne tranzvajem ih, a onda daje svojim citateljima savjet, koji ne će biti ni za nas na odmet: „I kod nas bi trebali da paze svu oni, koji imaju svršte grijek Želik. Čemu sve pusti prianje, koja nema nikakava smisla, a može takođe i oštećiti dobro dobro. Međutim, da je talijanska vojska dobojela položaj. Medutim je talijanska vlada zbraništa stampi donasanju austro-ugarskih ratnih izvještaja.“

Talijanski ratni stručnjaci o porazu na tirolskoj fronti. Talijanski ratni stručnjaci trude se dokazati javnosti, kako je povlačenje talijanskih četa na tirolskoj fronti samo promišljen čin talijanske taklike. Vele, da je povlačenje prirodno, da je na taj način doči talijanska vojska dobojela položaj. Međutim je talijanska vlada zbraništa stampi donasanju austro-ugarskih ratnih

izvještaja.

Sa besarabiske granice. „Njemački lisi, „Der Abend“, sto izlazi u Budimpešti, prima vijest, da je u zadnje vrijeme učestalo naglo udaljavanje velikih ruskih četa i mnostva muničije iz besarabiske granice u Odesu i Sebastopol. Odalje imale bi se prevazići za nezapočetno opredjelište, u koju su svrhu u tim lukama juč koncentrirani veliki ruski transportni parobrodi.

Srbija i Italija. „Gazette de Lausanne“ javlja iz Pariza: Ovih dana vršila su se med srpskim i talijanskim vladom nova pogodjavanja o planu jadranskog obale. Italija je sašla koncedirala Srbiji uz onaj dio, sto joj ga je dozvolila ententa, također cilju dalmatinskog obala sjeverno izljevne Nerete onkraj Splita. Italija se je dakako odredila većeg dijela Dalmacije sa pristaništem Splitom, da neće ugrozavati talijansku hegemoniju na Jadranu moru.

Početak u budućnosti Srbije. Iz Stockholma slijedi, da se Rusija sprema na veliki udručeničan urat, u kojem se smijemo nadati, da će često postići sve (živo odobravanje), ali u kojem smijeti također reći, da je nužno duboko, istinito, skoro bračko povjerenje medju vladom i komorom, da se osigura slavodobice rijeke. Od zajednice našeg rada ovisi, da li će sutra pobijediti obasavati naše zastave.“

Treći zimski rat? Ruski listovi pišu, da je po izjavama vojničkih i političkih krugova u Petrogradu treći zimski rat isključen. Ruske se doduše pripravljaju za zimu, ali su to samo neobične mjerje, koje se poduzimaju oprezno! Rezultat skoro ruske ofenzive imao bi posljutki kao baza za mirovne pregovore.

Raspolaženje naših vojnika. Mnogi naši vojnici pišu svojim kućama, da Talijani, kako se čuje, ne misle više na Trident, Gorici, Trst itd.

pa da bi se sada zadovoljili i s onim, što su prije rata imali. Hoće li i to ostaši njihovo, vele naši junaci, ne znamo, ali mi jedva čekamo, kad će nam se dježiti „menza“ na trgu sv. Marka u Mlecima.

Srbiji i Francuzi na macedonskoj fronti. Po vijestima iz Londona radi se sada na tome, da budu francuske čete na macedonskoj fronti zamjenjene sa srpskim, akopreni su kolii engleski toli francuski vojnički krugovi u sumnji, da li su Srbij u istinu dorasli za obranu preve linije. Sarajlić hoće da međine francuske i engleske vili u priču, dok bi Srbi razdjelio na širu frontu; Srbi naprotiv žele počinjati i mira, pa bi oni htjeli zaposjeti samo nekoliko kilometara makedonske fronte, gdje bi se mogle te njihove želje ustvariti.

Potres u Italiji. Centrum potresa dan 18. t. m., što su ga seismografi i kod nas zabilježili, bio je u talijanskom gradu Rimini. Talijanske novine donošaju o tome neoputno i strogo cenzurirane vijesti, ali ipak ne taje, da je potres u Rimini teško oštećio oko 1000 kuća. Od ovih je 10 sasme stršeno, dok ih je 500 tako oštećeno, da će se ispunjeno doskora razvati.

Sigurnjava protiv mira. U Engleskoj počela se u zadnje vrijeme sklapati i osiguravajući protiv mira, i t. protiv řete, koja bi mogle nastati kad bi došlo do mira prije izmijenica tekuće godine. Preminje iznajmu 25 po sto od osigurane sume.

Argentinski vlasti progoni Talijane. Iz Argentine stižu glasovi, da je onamnošna vlasta započela nadziranjem talijanskih udruženja i škola za potiskivanje talijanskih udruženja i škola u zemlji i da potiskuje talijanski jezik. Ti su glasovi odjeknuti u Italiji gjevjem i bijesom, dok talijanska štampa više ko izvan sebe, da je to počinje, kojega Italija ne smije podnijeti, jer je Argentina, po kolicično tam nasećenju talijanskog elementa druga Italija. Argentinska vlast sigurno znade zašto poduzima takve mjeru protiv Talijanima u svojoj zemlji, a nama, koji smo na nje naučni, nije nijes, nije treba stvar istom tumačiti. Talijani svuda kao Talijani! Je li sam poznata priča o vrapcu u lastinom gnejzdu?

čelnika dra. A. Vio općenito se drži, da je unjerenje prema Hrvatinima nego li svi prijašnji načelnici. Osim toga poznata je sklonost prema Hrvatinima jednoga od najuglednijih i najupunjivih članova gradske zastupstva dra. Gj. Cattli.

Izbrišani dalmatinski odvjetnici i odvjetnički kandidati. Uslijed zaključka vrhovnog suda u Beču, izbrisani su iz imenika odvjetnika, savjetnicu: dr. R. Giglijanović u Zadru, dr. E. Mazzoleni, dr. J. Gazzinović i dr. K. Bakotovi u Šibeniku, dr. A. Trumbić u Spiljetu, dr. Mičić i dr. Andro Silikos u Dubrovniku. Nadalje su izbrisani iz imenika odvjetničkih kandidata: dr. A. Buchicović i dr. S. Dech u Zadru, te dr. D. S. Ragjenović u Kotoru.

Talijanski ratni stručnjaci o porazu na tirolskoj fronti. Talijanski ratni stručnjaci trude se dokazati javnosti, kako je povlačenje talijanskih četa na tirolskoj fronti samo promišljen čin talijanske taklike. Vele, da je povlačenje prirodno, da je na taj način doči talijanska vojska dobojela položaj. Međutim je talijanska vlada zbraništa stampi donasanju austro-ugarskih ratnih

izvještaja.

„Junak iz Like“ u Beogradu. „Beogradske Novine“ pišu: Marijan Matijević, poznat kao atlet pod imenom „Junak iz Like“ u cijelo austro-ugarskoj monarhiji, došao je u Beograd, gdje će kako čujemo dati nekoliko predstava u dobrovorne svrhe. Odmah u početku rata javio se Marijan kao dobrovoljac u liku pukovnika grofa Leljavića, ali ga nijesu primili, jer mu je prije nekoj godini kod rvanja slijomjena desna ruka. „Junak iz Like“ ipak je u ovo ozbiljno doba htio da služi svojoj otadžbini, pa je za čitavo vrijeme rata pripredjevate prestavu u korist naših ranjenika i invalida, pa je u tu svrhu dosada zaradio i da nekoliko hiljada kruna.

Marijan Matijević i ako mu je ruka slijomjena, a ostala i ukočena, nije izgubio snagu svojih mišića. On savija i dalje gvozdene šipke oko vrata i ruke, drži načje, riječi, razbijanje desnicom kamene, kida lance, drži u Zubima do 400 kg, i izvadjuje druge ljepe atletske produžine. Marijan će po svrili prilici i u Beogradu dati nekoliko predstava u dobrovorne svrhe.

Novi mjeri za ženske oprave. Trgovacka komora stručnika u Berlinu obdržavala je evih dan skupština, na kojoj je zaključila o mak-simalnoj kolicičini tkanine za žensku konfekcionu robu... Zaključeno je, da će se ženski svijet imati odmaknijapri druge stijedne mjeru: za ograte 3.75 m (kod širine od 130 cm), za kostime 4.75 m, za sukne 4 m, a za ograte za praslinu 4.5 m. Nijesmo dobrodošli stručnjaci, ali nam se ipak mislim, da su te maksimalne mjeru istinu — ovdje maksimalne.

O zlatu. Otkako je započeo rat sve do danas, opaža se vrlo veliki interes za zlato, pa se ga je tražilo i sveudjivo traži na sve strane. Mnogo je nazime bojažljivi ljudi, koji i u najskupljim cijenama nabavljaju zlato, misleći, da će zlato, iako i sve propadne, zadržati svoju cijenu. Potražba je zlata u postupljaju vrijeme ipak znatno popustila, a to se dame tumačiti tako, da su bojažljivi, osokoljeno dojakašnji ljepljivi uspiješno rata, promijenili svoje mišljenje. To je doalo eto povoda, da je cijena zlatnom novcu počela pada. Napoleonda se sada u redovitom prometu dosta lako dobije, a cijena im je od njihovog najvišeg tečaja pa do današnjeg pala za 14 po sto.

KINO

Crvenog križa

ULICA SERGIA BROJ 34.

Na sveopći zahtjev opetuje se danas originalni film sa 4 slike:

NOĆ KOD MAXIMA u Newyorku.

ULAZNINA: I. prostor K 1—: II. prostor 40 fl.

Početak u 2:30, 3:40, 4:50 i 7:10.

Cafe Tegetthoff

Najveća kavarna u Tuli. Imala na raspolaganje veliki broj austro-ugarskih, njemačkih i švicarskih novina, u hrvatskom, češkom, njemačkom i talijanskim jeziku.

Točna postava: 1. 5 biljardi 1. Veliki novouruđeni salón.

za mnogobrojni posjeti preporuča se časnik.

ISTARSKA POSUJILNICA U PULI.

Tko želi uložiti sigurno svoj novac na štednju, tko ima platiti „POSUJILNICI“ interesi ili stogod na račun svog duga, tko bi htio u potrebi da digne koliko iz svog uloška kod „POSUJILNICE“,

taj neka se obrati

u „Narodni Dom“ (palača „ISTARSKE POSUJILNICE“) u II. kat na pištaru Dra. L. SCALIER, odvjetnika i vojničkog branitelja, i to u svaki delavni dan od 9—12 prije te od 3—7 sati poslije podne.

Posuđilnica plaća na uloške 4½% kamata.

Lijepenke za uništavanje muha dobivaju se kod Jos. Krmpotić u Puli.

Primanje u sveučilište gradske općine „Obzor“ donosa iz Rijeke: Rječka gradska delegacija u svojoj poslednjoj sjednici primila je u sveučilište gradske općine više osoba, ovaj put ponajviše državne i općinske namjenske. Poznato je, da su sve prije sastanke gradske delegacije stajvali molitvenjaci hrv. narodnosti takože za preke, da nijesu nikada mogli stići zavojnost gradu Rijeke. Bilo bi zanimivo znati, kakav je bio stanje u Šibeniku, da prema molitvena Hrvati, da ih je top u sveučilištu gradske općine? Valjda će donekle promijenjene prilike na riječkoj gradskoj općini pomaknuti nekoj nevode, da ponove svoje molbe. Glede novog na-